

Előfizetési árak:
Egy hónapra 2 P
40 fillér, negyedévre
7 pengő. — Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
délutáni órákban.

Bácskai Újság

Szerkesztőség:
Baja, Árpád-tér 6.
Telefon: 46. Kiadó-
hivatal: Árpád-tér 6.
Postafiók: 18.

XXI. évfolyam 265. szám.

(BAJAI ÚJSÁG)
POLITIKAI LAP

Baja, 1939. november 22., szerda

Nagyhatású beszédben foglalkozott Magyar- ország külpolitikájával Csáky külügyminiszter

Csáky István gróf külügyminiszter tegnap, kedden a képviselőházban nagyhatású beszédet mondott Magyarország külpolitikai helyzetéről. A külügyminiszter hangoztatta Magyarország békekészségét s kijelentette, hogy a magyarság a legnagyobb áldozatok árán is megvédi azt az örökséget, amelyet a történelem hagyott rá. A biztonság első feltételének az ország önállóságát és függetlenségét jelölte meg. De a biztonság kérdése jelenti a katonai, külpolitikai, gazdasági feladatok megoldását és a határokon kívül élő magyarság megvédésének kötelességét. Elismeréssel emlékezett meg Hitler kancellár baráti szavairól, a meghitt barátságról, amely Olaszországhoz fűzi a nemzetet. Megállapította a külügyminiszter, hogy viszonyunk Jugoszláviával örövendően javul s a két állam között a közös érdekek száma egyre több. Ro-

mániáról megállapította a külügyminiszter, hogy Magyarország kezdeményező lépést tett a két állam közötti légkör javítása érdekében s ma már Romániától függ, hogy tud-e és komolyan akar-e az új kezdeményezés nyomán a realitások terére lépve közreműködni a modern Dunamedence világának kialakítása érdekében. A blokk-politika kérdésével kapcsolatosan kijelentette, hogy egy esetleges állandóbb együttműködésnek Magyarország részéről az a feltétele, hogy az más államok ellen nem irányul, továbbá hogy előzetesen köztük és a velünk együttműködni kívánó államok közt kell lefektetni az ellentéteket. Enélkül farizeuskodás az egész vállalkozás. Arra viszont már nem vagyunk kaphatók, hogy csak mi hozzunk áldozatokat.

Csáky gróf beszédét hozsantantartó éljenzéssel fogadta a képviselőház.

Kászonyi Richárd dr főispán közbenjárására 1827 mázsa kukorica vetőmag kölcsönt kaptak Dávod, Hercegszántó és Györgypusztta jégkár-sújtotta gazdái

Ismeretes, hogy a nyáron óriási jégverés pusztított, Dávod Hercegszántó és Györgypusztta határában. Csaknem másfél óráig tartó jégeső vonult el a három község határában és körülbelül 5000 katasztrális holdnyi területen igen sok helyen teljesen tönk-

retette a kalászos gabonát és kukoricát. Kászonyi Richárd dr főispán az óriási arányú elemi csapás hozzávetőleges kárbejelentése után nyomban kiutasított ezekbe a községekbe és bejárta a jégpusztította területeket s meghallgatta a károsultak panaszát.

A főispán már akkor megígérte a károsultaknak, hogy támogatásuk érdekében mindent elkövet. A jégkárról jelentést tett a kormányhatóságnál és több ízben eljárta, hogy a károsultak a kormány részéről megfelelő támogatásban részesüljenek. Hatha és közbenjárásának eredménye lett, hogy a három község gazdái, akiknek gabona termésük tönkretette a jég, a nyár végén három vagon kamat nélküli búzavetőmag kölcsönt kaptak a földművelésügyi minisztériumtól. A búzavetőmagot annak idején a gazdasági felügyelőség útján szét is osztották a károsultak között.

Már akkor jelentették, hogy Kászonyi Richárd dr főispán a dávodi hercegszántói és györgypusztai gazdák megsegítése érdekében további lépéseket is tett. Ennek köszönhető, hogy most a három községnek jelentős mennyi-

ségű ugyanakkor kamat nélküli kukorica vetőmag kölcsönt vialt ki a földművelésügyi minisztérium. Összesen 1817 mázsa tengerit kaptak últárs céljára a károsultak s ez a szállítmány két nappal ezelőtt meg is érkezett. A kukorica vetőmagot most fogják kiosztani az arra jogosultaknak. A segélyben részesülők a vetőmag kölcsönt kamat nélkül a jövő évi termésből fizetik vissza.

Minde a három községben a károsult lakosság örömmel értesült erről a nagyarányú támogatásról. Elismeréssel értékeli a határozatos közbenjárást és ugyanakkor hátával adózik a kormányhatóságnak is azért, hogy a súlyos időközben is ilyen nagy arányú segélyezéssel támogatja azokat, akik a pusztító jégeső után reménytelenül néztek a jövőbe s aggodva várták a termés és az új vetés idejét.

Ma délután fél 5-kor nyitja meg ünnepélyesen Kászonyi Richárd dr főispán ifj. Eber Sándor képkiállítását

A város közönsége nagy érdeklődéssel készül a képkiállítás megnyitójára

Ma, szerdán délután nyitja meg ünnepélyesen Kászonyi Richárd dr ifj. Eber Sándor festőművész tanár képkiállítását a Központi Szálló nagytermében. Az ünnepies megnyitó is kiemeli a jelentős események sorából ezt a figyelemreméltó kiállítást, de kiemelkedik ez magában is azzal az értékkel, amelynek az ünnepies költőség csak méltó kerete s amelyet valójában csak az igazi alkotó művész tudása és képessége fémjelmezhet. A fiatal festőművésznek, akiről büszkén mondhatjuk, hogy a miénk, nincs szüksége hangos reklámra. Szóra és figyelemre méltatni már több mint kötelesség. Ifj. Eber Sándor ígéret volt s az érdeklődést már azmal is megérdemelte, hogy édesatyja művész letének gazdag örökségével, bölcs utbaigazításával indult el ugyanazon a pályán. S azok, akik megértik művésztől, már régen nem azt kérdezik, hogy valóra váltja-e az ígéretet,

hanem az érdekli őket, hogy mit talál s mit és hogyan lát meg az alkotó művész örök témakutató útjain.

Két évvel ezelőtt láttuk legutóbb ifj. Eber Sándor képeinek változatos tárgyú sorozatát. S amikor most végigpillantunk az új kiállítás rövid két esztendő művészi termésének anyagán, szinte csodálattal állunk a „folytatás” előtt. A legizgalmasabb és a legcsodálatosabb regény egy igazi s nem csak a k o t ó, h a n e m t e r m ő lehetőség alakulásának szövevénye. Ifj. Eber Sándor minden alkotása kidolgozásában harmannyira is a műjellegzettségét viseli magán, összességében pedig t e r m ő s ez pedig a hivatásosok sorában is a hivatottak sorába emeli. Ez a művészet terén s az az érzésünk, hogy éppen most van a termés legszebb, leggyedagabb és legcsodálatosabb szakasza. Alkotóval szemben többet, al-

10 fillér

Női, férfi, gyermek Pouloverek, kötött-áruk, harisnyák, keztyük nagy választékban

REINHARDT DIVATCSARNOK-ban

BAJA. — Telefonszám: 188.

kothat még egy egy jobb munkát is, szentelhet több időt egy-egy caodálatos képnek, de valahogy úgy érezzük, hogy ennyire pazarló sohasem lehet, mint most. Pazarolva látja a színeket és pazarolva tükrözi vissza. Az öntudatlanul is gazdagnak, erősnek érzett tehetség a fiatalság napsugaras csúcára érve találja meg magában az alkotó léleknek ezt a különös pazarló hajlamát. Ifj. Éber Sándor mintha most ért volna erre a csúcra s amikor elcsodálkozva megállunk egy-egy képe előtt, őszintén kívánjuk, hogy maradjon minél tovább ezen a napsugaras magaslaton.

Körülbelül 80 új Éber képpel találkozunk a néző ezen a kiállításon. Hogy általánososságra szorva is megkülönböztessük őket egy részük — az a legtöbb — tájkép. Van jó néhány portré, arckép és egy pár csendélet is. A tájképek általában ismerősek a múltból: dunai vízi és erdő részletek. A színélet gazdag pompája rezeg rajtuk. Festőjük szeme új igézetet fogta meg a nyüzsgő színeket különösen a Nyár a vadvizeken című képen. Ugyanezzel jellemezhető több bajai tárgyú képe is. A portrék sorából kiemelkedik Gramling lidiki derűs képének

nyugalmas tisztasága. Nehéz, de tökéletes sikerrel megoldott feladat Mamusich Lili portréja. Elragadó bájoság Pátzy Juditka gyermek arca. A szerelmi cigánybíró portréja előtt is sokan fognak megállni Szerencsés óra ajándéka id. Éber Sándor, Enikő s a művész önarcképe is. A tájképek sorát egy-egy különös csendélet szakítja meg. Valamennyi virágcsokor, vagy egy-két virágszál. Itt azután nincs korlátja a színárnyalatok és a színrengés érzékeltetésének. Legkülönösebb ebben a nemből a piros alapon piros hajnali fényvel megvilágított tulipánok esokra. A narancsszíntől a liláig a piros szín minden árnyalata lobog vagy izzik rajta. Külön meg kell említenünk a kiállító művész egy mellszobrát édesatyjáról s a kormányzó képét, amely a Vitézi Székhez tulajdonos, valamint a mátyuski közművelődési ház falára készült graffito tervezetét.

Ifj. Éber Sándor festőművész kiállított alkotásainak sora joggal tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre. A város társadalmá egyébként komoly eseménynek tekinti a képkiallítást s mai ünnepes megnyitónak a jelek szerint itélve igen nagy közönsége lesz.

Madaras és Bácsalinas gyűjtést indított testvéreközsége javára

Madaras község képviselőtestülete elhatározta, hogy a máramarosmegyei Kiskirva községet fogadja testvéreközségének. Most mozogalmat meg a községben a közvetlenebb kapcsolatok kifejlesztésére.

Itt emlíjük meg, hogy Bácsalmás, mivel Tarcaközri előbb már más község fogadta testvéreközségének, Nagykirva községgel lép testvéreközségi kapcsolatba. Nagykirván, amint az ottani jegyző közölte Bácsalmás előjárásával, a lakosság nem ismeri a buzából és rozsból készült kenyeret s

Bácsalmás azért most nagyobb mennyiségű gabonát küld testvéreközsége lakosságának.

Könyven megtanulható üzletvezetésre alkalmas **szolid urinő vagy leány**

állandó és megélhetését biztosító alkalmazást nyerhet kaucióval. Kaucióját maga kezeli. — Cím a kiadóhivatásban.

A szerb csendőrség elfogta s Baján másfél esztendei börtönre ítelték a tompai embert, aki munkástársai értékeivel átszökött a határon

Tompa határában szeptemberben Tárnoki János több napot át kukoricát szedett a gazdasági munkásokkal. Szeptember 25-én a munkavezető is megjelent köztük s csakhamar észrevette, hogy a föld területéhez tartozó tanya kulcsa eltűnt a mellényzsebéből.

Mikor emberei között széjjel nézett, észrevette, hogy Tárnoki János nincs a többiek között. Elment a tanyához, ahol éjszakánként valamilyen az értékeiket és ruháikat tartották s megdöbbenve látta, hogy hiányzik a kerékpárja, a pénztárcája, azonkívül négy emberének a ruhája is eltűnt.

Röviden megállapították, hogy a tolvaj Tárnoki János, aki azonban ekkor már Kelebiára ért, ott tudott a lopott homikon s átment a szerbek megszállta Bácskában.

Tárnoki János nem jutott messzire, Szabadkán titott határátlépés miatt elfogták a csendőrök majd Horgosnál átelték a határon s így került a magyar rendészeti hatóságok elé.

Tárnoki János ötrendbeli lopás büntetésének vádjával a törvény szék elé került és jogerősen másfél esztendei börtönbüntetésre ítélték.

LEGOLCSÓBBAN

megkaphat bármilyen használt, jókarban levő szépirodalmi, ifjúsági, szakkönyvet, kalandozó vagy detektív regényt **HALÁSZ, BAJA KOSSUTH LAJOS UTCA 21. SZ.**

Központi Filmszínház

November 22--23-án, szerdán és csütörtökön

Két kitűnő film kerül bemutatásra

Bulldog Drummond Afrikában

és a

Bánya ördöge

Mindkét filmet tempó, lélekzetelállító izgalom, bravur és romantika jellemzi

HIREK

Ejjeli szolgálatot tart
és vasárnap reggel
től 8 órától egész
nap nyitva tart:
Gyarmati Emil
gyógyszertára

Bajai kisanptár

November 22-től ifj. Eber Sándor képviseletével a Központi nagytermében.

November 25-én Katalin-bál az Ipartestületben.

November 25-én a protestáns nőegyletek jótékonycélú műsoros estje a Központban.

November 26-án este 6 órakor a Katolikus Egyesülés bevezető előadása a Kat. Legényegylet nagytermében.

November 26-án a Katolikus Legényegylet Katalin-bálja a Központi tánctermében.

December 3-án délután 6 órakor a Kat. Női Egyesülés teája és tombolája a Központi Kávéház tánctermében.

December 4-én délután 4 órakor a Zárda nagytermében Mikulás-délután.

Magyar táncbemutató a Legényegylet Katalin-bálján

Vasárnap este rendezi Katalin-bálját a Katolikus Legényegylet a Központi Szálló nagytermében. A rendezőség sok új ötlettel igyekszik kellemessé és hangulatosá varázsolni az ifjuság Katalin napi kedvelt táncmulatságát, amely az idén minden tekintetben nagyobb szabású és ünnepesebb esz az eddigiekénél. Különösen nagy érdeklődéssel várják a mulatságot megnyitó táncbemutatót. Páros és csoportos magyar táncszámok s néhány pompás idegen táncot mutatnak be a legjobb táncosok a vendégeknek. A bál fél 9 kor kezdődik.

— **Halász négy helyi tisztviselő pályázik a polgármesteri állásra** Halás város néhány napon belül kihirdeti pályázatát a polgármesteri állásra. Az új polgármestert december második felében választják meg s az január 1-én fogadják el az állást. Hír szerint Halásról a város négy fő tisztviselője pályázik a polgármesteri állásra.

— **Biztosították a részleges szűkségletet** A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara legutóbbi választmányi gyűlésén Gesztelyi Nagy László igazgató a magyar nyersanyag gazdálkodás kérdésével fogta kezve bejelentette, hogy a jövő évi részleges állás-hoz szükséges rezerjt jórészt elárult biztosítja.

— **A belek gyakori teltsége és puffadtsága, valamint a rekesz erősebb felülödése a rendkívül enyhén és kellemesen ható természetes Ferenc lözsel keserűvir. használata által** — reggel éhgyomorra egy pohárral — megszűnethetők és így az agy, a tüdő vagy szív felé irányuló vértódulások sokszor elkerülhetők. Kérdezze meg orvosát!

— **Szakvizsgázott erdőőrök kinevezése.** A földművelésügyi miniszter azoknak a szakvizsgázott erdőőröknek, akik egy szolgáltatónál legalább 30 éven keresztül szolgálatukat pldás és odaadó hűséggel látták el és kinevezésben eddig még nem részesültek, elismerő oklevelet kíván adományozni. A kinevezésre érdemes erdőőrök személyi adatait, gyermekei számát, szolgálati beosztásának megjelölésével december 15-ig kell bejelenteni az illetékes járási főszolgabíróknak vagy a város polgármesterének.

— **Éleslövészet.** A katonaság november 28-án a kékhelyi harcserű lötéren éles lövészetet tart. A lövészet kezdete reggel 7 órakor, vége délután 7 órakor. Főirány: Észak-északnyugat. A rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy a fenti időben és helyen való megjelenéstől saját testi épségének megóvása érdekében tartózkodjék.

— **Novemberig 400 vagon mustot szállítottak Bácsalmásról és Janoshalmáról** Bácsalmásról 150, Janoshalmáról 54 vagon mustot szállítottak el október hónapban. Októberig Bácsalmásról 156, Janoshalmáról 42 vagon volt az elszállított must-mennyiség. Eddig tehát összesen 402 vagon mustot vittek el a két község területéről.

Neveléstani értekezlet volt Bácsalmáson

A bácsalmási járás kilenc községének tanítószága pénteken tartotta meg őszi neveléstani értekezletét Bácsalmáson. Közel 100 résztvevővel 9 órakor dr. Juhász János kir. tanfelügyelő nyitotta meg a gyűlést. Magas gondolatokkal telített gyakorlati beszédben hívta fel a figyelmet a mai nehéz időkből a tanítói feladatokra. Üdvözölte Barth Benedeket kanonoki kinevezése alkalmával, dr. Labmano György tanügyi titkárt, a pécsi főigazgató állandó helyettesét, valamint a járás két új körzeti iskolafelügyelőjét: Szabó D. Béla bácsalmási c. igazgató tanítót és vitéz Keszthelyi Orbán bajai áll. tanítót.

Lugosi György tan. képz. int. tanár, iskolafelügyelő „A magyar nyelv tanítása a kisebbégi iskolában”, Szabó D. Béla iskolafelügyelő pedig „Helyesírás a népiskolában” címmel tartottak eredményes előadásokat. Schmidt M. Gertrudisz kunbajai szerzetes tanító nő olvasmánytárgyalásai, Kovács András bácsalmási tanító pedig helyesírási mintatanításokat mutattak be.

Az előadásokhoz az előző kir. tanfelügyelőn kívül dr. Labmano György h. főigazgató tartalmas és sok újítást tartalmazó hozzászólásai jelentették az őszi szejjóval nagy értékűt.

Hirdessen a Bácskai Újságban.

— **Tudják egy hátrányozott csónakot.** Jogos tulajdonosa kellő igazolással a rendőrkapitányság 52 számú helyiségében a hivatalos órák alatt átveheti.

URANIA

Engedélyes. Szilágyi György. Telefon: 223.

November hó 21-én, 22-én, 23-án, kedden, szerdán és csütörtökön

Két gyönyörű film egyszerre!

ALIBI

Egy gyilkos merénylet története.
Főszerepben: Erich von Stroheim

A 17. sz. riadóautó

Gangszter történet. Fősz.: Tim Mc Coy

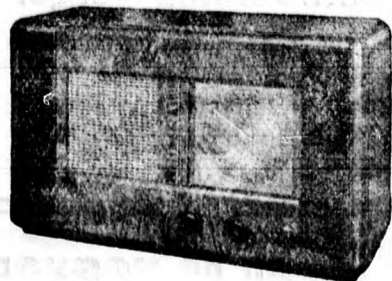
1940-es új típusú

gyári rádiók

olcsó villamossági cikkek és izzók

KÓKAY-nál

Keresztény cég!

A LEGÚJABB RÁDIÓK BRUSZT-NÁL!

**Alakítási
Olcsó árak!
Tisztítási!**

Fűzőt, haskötőt, melltartót
ÉLIÁSNÉ JAKAB ESZTI
fűzőszalonjában (Baja, Uránia-palota).
SELYEM FEHERNEMUK NAGY VALASZTEKA

**Modern frizurák
Tartós hullám
Hajfestés**

Kemény J.
és Társai
olcsón, garanciával

FILM

Hírek a filmvilágból

EVA RENDET CSINÁL ES A BERCSÉNYI HUSZÁROK

„Eva rendet csinál” című vígjátékát és a „Bercsényi huszárok” című filmjét az Erdélyi Filmvállalat e hónap végén tejezi be a Magyar Filmroda műtermében. Utána a Csepreghy filmvállalat következik Fedák—Jávor filmjével amelynek címe: a „Péna beleszó”. Ezt követi az Atelier filmvállalat „Erdélyi kastély” című filmje.

Mindezekből látható, hogy a magyar filmgyártás olyan hihetetlen és eddig nem remélt iramban folyik, hogy minden remény megvan arra, hogy a tavaszra várható filmhiányt ellensúlyozzák.

A GIBRALTÁR

című francia film várakezason feleli sikerrel indult két budapesti moziban. Sikerét nemcsak annak köszönheti, hogy ikitunó film, hanem aktualitásának is. A „Gibraltár” iránt az érdeklődés sohasem volt olyan nagy, mint a mai időkben és a film tele van eredeti külső felvételekkel. Emellett arról szól, hogy egy kémszervezet rákényszerítse a hajók szene közé ekrazitot, amely a nyílt tengeren a hajók pusztulásához vezet. A filmen ilyen hajórobbanást is látnunk. A rendkívül izgalmas film alkalmasint hetekig műsoron lesz.

— Agy és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes Ferec József keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül agyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő anyagcserét hoz létre. Kérdezze meg orvosát!

Bácskai Ujság POLITIKAI NAPILAP

Kiadja az UJ ÉLET nyomda r. t. Baja
Felolós szerkesztő és felelős kiadó
Dr. Ruszthi Károly.
Szerkesztő: Berényi János.
Szerkesztőség Árpád-tér 6. Telefon 46.

Nyomatott az „Uj Élet” r. t. könyvnyomdájában Baján I. Árpád-tér 6. — Felolós nyomdavezető: Stahl Károly, lakik: Baja, II. Csillag-utca 6.

Jégvermet, Jégpincét

bérbe vennék.

RÉDEY JÓZSEF Belvárosi
Tejüzem. — Telefon: 288.

Télikabátok

nagy választékban

WEISZ JÓZSEFNÉ-nál

Baja, Széchenyi utca 14.

Karmantjus betoncsövek
Kutgyűrűk

LEGOLCSÓBBAN!!!

PUSKAS MIHÁLY

beton és cementáru készítőnél
Pázmány u. 1. Telefon: 286.

Butorozott szoba kiadó.

Érdeklődni lehet a Flórián
utcai trafik-bódében.

A Nemzeti Szálló kádfürdőit

mindennap reggel 8
órától este 10-ig
használhatja a
közönség.

Semmit ne vegyen,

amíg a Bácskai Ujság hirdetését
utján nemkap ajándékot.

Legkiválóbb tüzező anyag:

**DOROGI Sajtolt kokszt
Tojás szén**

**2 éves fűz, nyár, szil
és akácfa**

Fedőlapos siremlékek

Nagy választékban és olcsó áron

Grünhut és Társa

tégla és cementáru ár, szén nagykereskedés
Baja. — Telefonszám: 160.

**JÓ
kerékpár**
egy életre szól

Olcsón beszerezhető

KRÉNEISZ GÉZA

vaskereskedésében

BAJÁN.

UJ ÉLET NYOMDA R.-T.

Bérlő: STAHL és BERÉNYI
Baja, Árpád-tér 6. (Legényegylet)

Könyvnyomda — Könyvkötészet

Készít: kereskedelmi és üzleti
nyomatványokat, levélpapírokat,
értesítéseket, cijegyzési és esküvői
lapokat, bálai és egyéb alkalomra
meghívókat csinos kivitelben igen
jutányos áron.

Nyomatványmegrendelésnél kérjen
okvetlen árajánlatot.

Telefon 46.

Telefon 46.